

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 października 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił ubezpieczonej H. Z. prawa do okresowej emerytury kapitałowej.

Decyzja została wydana na podstawie art.114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1383 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona nie przedłożyła nowych dowodów, na podstawie których jej świadczenie mogłoby być ponownie ustalone.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona H. Z.. Wniosła o zmianę decyzji i wyliczenie emerytury kapitałowej.

Na uzasadnienie swojego wniosku podała, iż przyznanie emerytury na podstawie art.183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wiązało się z wyrażeniem zgody na przekazanie środków w OFE za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa. Składając to oświadczenie nie miała wiedzy w jakiej wysokości przysługiwałaby jej emerytura, gdyby środków nie przekazała. Zdaniem ubezpieczonej zasadne jest aby organ rentowy dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości emerytury przysługującej wraz z okresową emeryturą kapitałową, tym bardziej że na subkoncie prowadzonym przez ZUS nadal są zaewidencjonowane środki w kwocie 74.403,21 zł.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik ZUS wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona H. Z. urodziła się (...).

W dniu 15 września 2014 roku ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę. Ubezpieczona wniosła o obliczenie wysokości emerytury w myśl nowych zasad, ustalenie emerytury z ZUS z emeryturą kapitałową oraz emerytury tylko z ZUS i wybranie najkorzystniejszego wariantu.

Ubezpieczona przekazała środki zgromadzone na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

(wniosek – k.1-8 akt ZUS)

Decyzją z dnia 14 listopada 2014 roku Zakład przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od dnia 14 października 2014 roku (od daty osiągnięcia wieku emerytalnego).

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto:

- przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych 2004-2013,
- wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 129,32%,
- okresy składkowe 34 lata 6 miesięcy i 29 dni (414 miesięcy),
- okresy nieskładkowe 5 lat 5 miesięcy i 13 dni (65 miesięcy),

Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika podstawy wymiaru przez kwotę bazową wyniosła 4.127,80 zł (128,32% x 3.191,93 zł).

Wysokość emerytury obliczona na podstawie art.53 ustawy o emeryturach i rentach wyniosła:

$(24\% \times 3.191,93 \text{ zł}) + [(414 \times 1,3\%):12] + [(65 \times 0,70\%):12] = 2.773,82 \text{ zł}$

Na wysokość emerytury obliczonej na podstawie art.26 ustawy o emeryturach i rentach składa się:

- kwota składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 195.395,73 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 353.492,32 zł
- średnie dalsze trwanie życia – 252 miesiące.

Emerytura została obliczona w następujący sposób: $(195.395,73 \text{ zł} + 353.492,32 \text{ zł}) : 252$

i wyniosła 2.178,13 zł.

Emerytura obliczona zgodnie z art.183 ustawy o emeryturach i rentach wynosi 2.297,26 zł i jest to suma 20% emerytury ustalonej na podstawie art.53 i 80% emerytury ustalonej na podstawie art.26.

Decyzja ta miała charakter zaliczkowy. Wypłata świadczenia została zwieszona, z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia.

(decyzja – k.36-38 akt ZUS)

W dniu 22 grudnia 2014 roku ubezpieczona wniosła o podjęcie wypłaty świadczenia, doliczenie zaewidencjonowanych składek oraz ponowne ustalenie emerytury i kapitału początkowego.

(wniosek – k.40 akt ZUS)

Decyzją z dnia 9 stycznia 2015 roku Zakład ustalił wysokość emerytury i podjął wypłatę świadczenia od 1 grudnia 2014 roku.

(decyzja – k.46-48 akt ZUS)

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia, okresy składkowe 34 lata 9 miesięcy i 17 dni (417 miesięcy), okresy nieskładkowe 5 lat 5 miesięcy i 13 dni (65 miesięcy).

Wysokość emerytury obliczona na podstawie art.53 ustawy o emeryturach i rentach wyniosła 2.787,34 zł.

Na wysokość emerytury obliczonej na podstawie art.26 ustawy o emeryturach i rentach składa się:

- kwota składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 198.572,19 zł
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 353.492,32 zł
- średnie dalsze trwanie życia – 250 miesięcy.

Emerytura została obliczona w następujący sposób: $(198.572,19 \text{ zł} + 353.492,32 \text{ zł}) : 250$

i wyniosła 2.203,85 zł.

Emerytura obliczona zgodnie z art.183 ustawy o emeryturach i rentach wynosi 2.320,55 zł i jest to suma 20% emerytury ustalonej na podstawie art.53 i 80% emerytury ustalonej na podstawie art.26.

(decyzja – k.46-48 akt ZUS)

Ubezpieczona nie zaskarżyła żadnej z decyzji o przyznaniu emerytury i przeliczeniu jej wysokości.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 1 lutego 2017 roku ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie i wypłatę okresowej emerytury kapitałowej.

(wniosek – k.63 akt ZUS)

W 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych po wydaniu decyzji o przyznaniu emerytury zgłosił administratorowi systemu zamknięcie subkonta ubezpieczonej. Z powodu błędnego kodu wykreślenia subkonto w 2015 roku nie zostało zamknięte.

W dniu 15 grudnia 2017 roku został zmieniony kod wykreślenia subkonta i subkonto przygotowano do zamknięcia.

(pismo ZUS z dnia 19 grudnia 2017 roku - akta ZUS, informacja o stanie konta – k.7)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których strony nie kwestionowały.

Sąd oddalił wniosek ubezpieczonej o zobowiązanie ZUS do hipotetycznego wyliczenia emerytury kapitałowej pobieranej w zbiegu z emeryturą z ZUS według stanu na dzień nabycia emerytury – 1 grudnia 2014 roku. Pełnomocnik ubezpieczonej w uzasadnieniu wniosku podała, iż ubezpieczona wobec braku przedstawienia jej wysokości emerytury kapitałowej pobieranej z emeryturą z ZUS nie ma wiedzy, które ze świadczeń byłoby dla niej korzystniejsze.

W ocenie Sądu hipotetyczne wyliczenie wysokości świadczenia ubezpieczonej na dzień 1 grudnia 2014 roku nie ma znaczenia do rozpoznania sprawy, której przedmiotem jest prawo ubezpieczonej do emerytury kapitałowej.

Sąd zważył, co następuje:

Rozważania w niniejszej sprawie wypada rozpocząć od przypomnienia, że zgodnie z utrwalonym orzecnictwem w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania zgodnie z treścią art.476§2 k.p.c. w zw. z art.477⁹ k.p.c., determinuje w pierwszej kolejności przedmiot zaskarżonej decyzji organu rentowego, a w drugiej kolejności zakres odwołania od tej decyzji (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 roku, I UK 555/12, z dnia 23 kwietnia 2010 roku, II UK 309/09, z dnia 18 lutego 2010 roku, III UK 75/09, z dnia 9 września 2010 roku, II UK 84/10 oraz z dnia 7 marca 2006 roku, I UK 195/05). Rozpoznając zatem odwołanie od decyzji organu rentowego, sąd rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach wyznaczonych z jednej strony zakresem samego odwołania a z drugiej treścią zaskarżonej decyzji.

Sformułowanie przez ubezpieczoną we wniosku skierowanym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych roszczeń zobowiązuje tak organ rentowy jak i sądy orzekające w sprawie do oceny uprawnień do dochodzonego świadczenia.

We wniosku inicjującym niniejsze postępowanie z dnia 1 lutego 2017 roku ubezpieczona H. Z. wniosła o przyznanie i wypłatę na rachunek bankowy okresowej emerytury kapitałowej ze środków zaewidencjonowanych na subkoncie.

Zgodnie z treścią art.7 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (tekst jednolity Dz.U. z 2014 roku, poz.1097 ze zm.) ze środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych przysługuje okresowa emerytura kapitałowa. Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje członkowi otwartego funduszu emerytalnego do ukończenia 65 roku życia. Okresowa emerytura kapitałowa jest finansowana z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art.8 ww. ustawy o emeryturach kapitałowych członek otwartego funduszu emerytalnego nabywa prawo do okresowej emerytury kapitałowej, jeżeli ukończył 60 lat oraz kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie, ustalona na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zostanie przyznana emerytura, jest równa lub wyższa od dwudziestokrotności kwoty dodatku pielęgnacyjnego.

Z ustaleń Sądu wynika, iż ubezpieczona w dniu 15 września 2014 roku złożyła wniosek o emeryturę wnosząc o ustalenie emerytury z ZUS z emeryturą kapitałową oraz emerytury tylko z ZUS i wybranie wariantu najkorzystniejszego.

Ubezpieczona jako członek otwartego funduszu emerytalnego wniosła również o przekazanie środków zgromadzonych na koncie w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczonej jako osobie, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w 2014 roku, przysługiwało prawo do ustalenia wysokości świadczenia na podstawie art.183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.1383 ze zm.), tak zwanej emerytury mieszanej składającej się z emerytury wyliczonej w systemie zdefiniowanego świadczenia (art.53 ustawy o emeryturach i rentach) i w systemie zdefiniowanej składki (art.26 ustawy o emeryturach i rentach). Dla ubezpieczonej, która wiek emerytalny osiągnęła w 2014 roku emerytura mieszana stanowi 20% emerytury obliczonej na podstawie art.53 i 80% emerytury obliczonej na podstawie art.26 ww. ustawy o emeryturach i rentach (art.183 ust.5 ww. ustawy o emeryturach i rentach).

Warunkiem przyznania emerytury na podstawie art.183 ust.1 jest złożenie oświadczenia o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa bądź nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczona w złożonym w dniu 15 września 2014 roku oświadczeniu (punkt II.3 wniosku o emeryturę) przekazała środki zgromadzone na koncie w OFE na dochody budżetu państwa i tym samym jej członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym ustało, stosownie do treści art.81 ust.10 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (tekst jednolity Dz.U. z 2017 roku, poz.870).

Zaskarżoną decyzją Zakład odmówił przyznania ubezpieczonej emerytury kapitałowej, albowiem w dacie wydania decyzji nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Błąd aplikacji był przyczyną niezamknięcia subkonta i błędnym wykazaniem w informacji o stanie konta na dzień 31 grudnia 2015 roku zwaloryzowanych składek na subkoncie. Natomiast ze zbranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż składki zgromadzone na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym zostały przekazane na dochody budżetu państwa, co umożliwiło ubezpieczonej uzyskanie prawa do emerytury mieszanej, na podstawie art.183 ww. ustawy o emeryturach i rentach.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona chce zweryfikować prawidłowość ustalenia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wysokości emerytury i wybrania jej najkorzystniejszego wariantu (emerytury mieszanej obliczonej na podstawie art.183 ww. ustawy o emeryturach i rentach z emeryturą wypłacaną wraz z emeryturą kapitałową). W ocenie Sądu ubezpieczona miała możliwość weryfikacji wysokości świadczeń i wyboru wariantu zaskarżając decyzje wydane po rozpoznaniu jej wniosku o przyznanie prawa do świadczenia decyzją z dnia 14 listopada 2014 roku czy też decyzją z dnia 9 stycznia 2015 roku), czego nie uczyniła.

Reasumując ubezpieczonej nie przysługuje prawo do emerytury kapitałowej, bowiem nie spełnia ona przesłanek określonych w art.8 ww. ustawy o emeryturach kapitałowych – nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ubezpieczonej.

2 maja 2018 roku